

Muistiaktiivien työryhmän kannanotto
4.12.2018

Kulkemisen palveluiden keho kehitys katkaistava

Me Muistiaktiivit, muistisairaiden ihmisten ja omaisten kokemusasiantuntijaryhmä, pidämme erittäin tärkeänä, että kulkemisen palveluiden nykyiset ongelmat ratkaistaan ja muistisairaiden ihmisten tarpeet huomioidaan uuden matkalain valmistelussa.

Suomessa arvioidaan tällä hetkellä olevan yli 190 000 muistisairasta henkilöä ja on arvioitu, että muistisairauteen sairastuu Suomessa vuosittain noin 14 500 henkilöä. Valtaosa sairastuneista on yli 80-vuotiaita, mutta myös työikäisistä (35–65-vuotiaista) yli 7 000 henkilöllä on todettu etenevä muistisairaus. (THL). Muistisairaiden ihmisten määrä kasvaa väestön ikääntyessä. Lisäksi muistisairaiden ihmisten hoidossa ja hoivassa on painotettu jatkuvasti enemmän kotona asumista, minkä vuoksi muistisairaille ihmisille sopivien kulkemisen palveluiden tarve tulee vain kasvamaan.

KELA-kyytien käytännöt, jotka vaativat taksin tilaamista ajoissa edellisenä päivänä tai vähintään kaksi tuntia ennen paluumatkaa ovat kokemustemme mukaan johtaneet turhaan odottamiseen ja mahdollisesti vaarallisiin tilanteisiin. Eteneviin muistisairauksiin saattaa liittyä vaikeuksia ajan ja paikan hahmottamisessa, joten pitkät odotusajat voivat johtaa hämmentymiseen tai eksymisiin.

Muistisairaiden kohdalla kuljettajan tukea tarvitaan aivan kotiovelle saakka – usein olisi tärkeää, että muistisairasta ihmistä ei jätettäisi yksin etsimään avaimia tai pohtimaan oikeaa ovea, vaan kuski olisi turvana perille asti. Myös kyytien yhdistämiseen voi liittyä riskejä, kun yhden kuskin tulee venyä huolehtimaan monista, tarpeiltaan ja toimintakyvyltään erilaisista muistisairaista samaan aikaan.

Muistisairautta ei näe päällepäin ja sairaus etenee. Vakiokuljettajan avulla säästymme turhalta kertaamiselta, ja toisaalta tuttu kuski osaa ottaa ohjat tarvittaessa. Kaikkien kuskien tulisi ymmärtää perusasiat muistisairaahan asiakkaan kohtaamisesta ja tukemisesta, ja jo nyt aiheeseen perehtyneille kuskeille tulisi voida ohjata helposti muistisairaita asiakkaita.

Kaikkien kulkemisen palveluiden järjestämisessä on huomioitava muistisairaiden ihmisten tarpeet ja taattava turvalliset, joutuisat matkat.

Muistiaktiivit on valtakunnallisen kansanterveys-, potilas- ja edunvalvontajärjestö Muistiliitto ry:n toimintaa tukeva asiantuntijaryhmä, joka ottaa kantaa ja edistää muistisairauksiin sairastuneiden asiaa omien kokemustensa painoarvolla. Me työryhmän 10 jäsentä tulemme eri puolilta Suomea ja toimimme aktiivisesti paikallisissa muistiyhdistyksissä.

Lisätietoja:

- Muistiaktiivien puheenjohtaja Petri Lampinen, p. 050 918 6023
- Va toiminnanjohtaja, Järjestöjohtaja Anna Tamminen, Muistiliitto ry., p. 040 455 1330
- Asiantuntija Mari Luonsinen, Muistiliitto ry., p. 044 376 7433